

De ce este Patriarhul Daniel Loçtiitor al Tronului Cezareei Capadociei și cine a primit inițial acest titlu

Potrivit cercetărilor făcute de regretatul profesor Emilian Popescu, titlul onorific de „Loçtiitor al Tronului Cezareei Capadociei” apare pentru prima dată în titulatura Sfântului Neofit Cretanul, Mitropolitul Ungrovlahiei (1738-1753). Fusese utilizat, în mod neoficial și provizoriu, de Patriarhul de atunci al Constantinopolului într-o scrisoare transmisă Sfântului Neofit prin anii 1738-1740.

Acordarea oficială a acestei distincții a avut loc în data de 10 octombrie 1776, pe când mitropolitul Țării Românești (Ungrovlahiei) era Grigorie al II-lea.

Domnitorul Alexandru Ipsilanti, cunoscut la Constantinopol și apropiat al patriarhului ecumenic și a altor ierarhi greci, avea o imagine bună în rândul ierarhilor din sinodul constantinopolitan. De aceea, el s-a hotărât să solicite printr-o scrisoare oficială adresată patriarhului Sofronie și sinodului „să înzestreze și să cinstească tronul Sfintei Mitropolii a Ungrovlahiei cu distincția de loçtiitor al vreunui scaun însemnat din preasfintele mitropolii ale Marii Biserici”.

„În scrisoarea sa domnitorul Alexandru Ipsilanti nu s-a referit direct la obținerea locotenenței Cezareei Capadociei, dar probabil că pe altă cale acest lucru fusese exprimat clar. De fapt, în momentul trimiterii cererii la Patriarhia ecumenică, Mitropolia Ungrovlahiei se afla pe locul al IV-lea în dipticele ierarhic, deoarece deținea locul Ancyrei”, a explicat pentru Basilica.ro Episcopul vicar patriarhal Paisie Sinaitul.

Lucrul acesta este amintit în scrisoarea patriarhală de răspuns, însă demersul lui Ipsilanti avea în vedere ceva mai mult. De aceea, hotărârea patriarhală și sinodală acordă Ungrovlahiei „demnitatea și titlul de loçtiitor al celui dintâi scaun dintre mitropoliile noastre (adică al Cezareei), ca titlu și privilegiu”.

PS Paisie Sinaitul observă că motivația deciziei constă, pe de o parte, în meritele personale ale domnitorului, deoarece s-a dovedit „râvnitor față de Marea Biserică, evlavios, creștin adevărat, aprig apărător al Bisericii, fiul ei legitim (din naștere),

toate acestea constituind temeieri de multe bunuri și foloase în viitor pentru Biserică și întregul neam”; pe de altă parte, Mitropolia Ungrovlahiei a avut și a reprezentat cu onoare locotenența scaunului de Ancyra, iar acum, noua distincție, se oferă din dorința de a onora această mitropolie și eparhie ca titlu și privilegiu pentru toți vecii.

Alexandru Elian, în studiul său „Legăturile Mitropoliei Ungrovlahiei cu Patriarhia de Constantinopol și cu celelalte Biserici ortodoxe de la întemeiere până la 1800” (în rev. BOR, 77, 1959, 7-10, pp. 904-935), consideră că distincția acordată mitropolitului Grigorie al II-lea venea și „ca o reparație pentru răcirea raporturilor dintre mitropolitul muntean și Marea Biserică, din vremea războiului ruso-turc, sfârșit prin pacea de la Kuciuk-Kainargi (1774)”.

Conducerea delegației boierilor și clerici români în Rusia, la țarina Ecaterina a II-a, înfăptuită de către mitropolitul Grigorie al II-lea, a stârnit nemulțumirea Porții otomane, și a atras după sine înlocuirea sa și înscăunarea unui alt mitropolit cu aprobarea patriarhului ecumenic.

După ce biruințele oștilor rusești încheiaseră războiul, iar Imperiul țarist își impunea dreptul de ocrotitor oficial al creștinilor ortodocși din Balcani, poziția mitropolitului Grigorie a ieșit întărită. De înlocuirea lui cu un alt ierarh avea să se justifice nu numai domnul trecător al țării, Manolache Giani Rusett, dar și patriarhul ecumenic Samuil I Hangeri, prin scrisoarea sa din 18 decembrie 1774, adresată mitropolitului muntean.

Scrisoarea ([vezi textul integral](#)) conține și unele indicații, de exemplu cum să fie pomenit public, la slujbe, întâistătătorul Mitropoliei Ungrovlahiei și cum s-o facă și ceilalți episcopi sufragani. Documentul original se află la Arhivele Naționale Istorice Centrale.

Astfel, de 247 de ani, arhiepiscopul și mitropolitul celui dintâi scaun al țării, de la București, poartă fără întrerupere în titulatura sa și titlul onorific de „Locțiitor al Tronului Cezareei Capadociei”.

Foto credit: Basilica.ro / Robert Nicolae

basilica.ro